

Anmälan om svar på remiss av Förslag till MSB:s föreskrifter om utformning av tillstånd för hantering, överföring, import och export av brandfarliga och explosiva varor

Remiss från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss godkänns.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit fram ett förslag till föreskrifter och allmänna råd som tydliggör hur tillståndsmyndigheter ska utforma beslut enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Syftet är att säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent tillståndsprövning vid hantering, överföring, import och export av dessa varor.

Förslaget har remitterats till bland annat Stockholms stad för yttrande.

På grund av kort remisstid har staden svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och Storstockholms brandförsvars yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och Storstockholms brandförsvär (SSBF).

Stadsledningskontoret bedömer att förslagen främjar en förbättrad tillståndsgivning och en ökad tillsynsfrekvens över landet och bedöms kunna ha en viss brottspreventiv effekt. I övrigt och med fokus på förtydliganden hänvisar stadsledningskontoret till yttrandet från Storstockholms brandförsvär.

Storstockholms brandförsvär är generellt positiv till att grunden för tillståndens utförande likriktas mellan alla olika tillståndsmyndigheter och bedömer att detta

kommer att kunna underlätta samordning mellan myndigheter och även uppföljning genom tillsyn, men har ett antal synpunkter på hur förslaget bör ändras.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner anmälan om svar på remissen.

Stockholm den 29 oktober 2025

Karin Wanngård

Bilagor

1. Remiss - Förslag till MSB:s föreskrifter om utformning av tillstånd för hantering, överföring, import och export av brandfarliga och explosiva varor, dnr KS 2025/1212-1.1
2. Remiss - Konsekvensutredning gällande förslag till föreskrifter om utformning av tillstånd för brandfarliga och explosiva varor, dnr KS 2025/1212-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har sedan 15 juli 2025 bemyndigande att föreskriva om hur kommunen ska utforma tillstånd för hantering, överföring, import och export av brandfarliga och explosiva varor. Detta då utredningen som föregick lagändringen identifierat att det finns betydande skillnader i utformningen av tillstånd.

MSB har tagit fram ett förslag till föreskrifter och allmänna råd som tydliggör hur tillståndsmyndigheter ska utforma beslut enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Syftet är att säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent tillståndsprövning vid hantering, överföring, import och export av dessa varor. För varje typ av tillstånd för brandfarliga varor, explosiva varor och överföring, import och export ställs detaljerade krav på innehållet i besluten. Dessa ska bland annat innehålla uppgifter om tillståndets omfattning, villkor, giltighetstid, ansvariga personer samt tydlig motivering med stöd i tillämplig lagstiftning. Besluten ska kunna överklagas och signeras antingen skriftligt eller digitalt. MSB ges också möjlighet att i enskilda fall besluta om undantag från föreskrifterna om särskilda skäl föreligger.

Förslaget kompletterar förvaltningslagen och syftar till att höja kvaliteten i tillståndsbesluten samt öka tydligheten gentemot både tillsynsmyndigheter och tillståndshavare.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och Storstockholms brandförsvär.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att det som framförs i förslaget ligger i linje med kommunfullmäktiges mål 3.6 *Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser*. Att Stockholm är en trygg och säker stad är det övergripande målet för stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Stadsledningskontoret vill framhålla vikten av noggranna konsekvensstudier för att klarlägga resurs- och kompetensbehov samt tydliga föreskrifter och allmänna råd för tillståndsprövning och tillsyn.

Stadsledningskontoret framhäver att det är av högsta prioritet att motverka tillgången på vapen och explosiva varor i samhället kopplade till användandet av dessa inom kriminella miljöer då det är systemhotande och utgör ett mycket allvarligt samhällsproblem.

Stadsledningskontoret bedömer att förslagen främjar en förbättrad tillståndsgivning och en ökad tillsynsfrekvens över landet och bedöms kunna ha en viss brottspreventiv effekt.

I övrigt och med fokus på förtydliganden hänvisar stadsledningskontoret till yttrandet från Storstockholms brandförsvär.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Storstockholms brandförsvär

Storstockholms brandförsvärs yttrande daterat den 14 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

SSBF är generellt positiv till att grunden för tillståndens utförande likriktas mellan alla olika tillståndsmyndigheter. SSBF bedömer att detta kommer att kunna underlätta samordning mellan myndigheter och även uppföljning genom tillsyn.

3§

SSBF vill uppmärksamma MSB på att det kan finnas system/anläggningar där volymen brandfarlig vara snarare kan vara ett flöde än en bestämd volym/mängd, t.ex. gasdeponi. Här skulle det kunna förtydligas i föreskrift eller allmänt råd om mängden ska regleras eller hur tillståndet kan utformas för särskilda fall.

4§

SSBF noterar att MSB föreslår att volym/mängd av explosiv vara endast ska preciseras för tillstånd till förvaring. För att nationellt kunna skapa en bättre lägesbild och utreda var stora flöden av explosiva varor sker, bör MSB utreda om det finns ett fortsatt intresse av att kontrollera överförings- och eller överlåtelsemängder och i sådana fall skriva med att volym/mängd ska anges vid tillståndsprövning om överföring. SSBF har en farhåga att det kan finnas verksamheter som har höga överföringsmängder, men som trots det har mindre mängder för själva utförandet av sprängarbete. Detta kan fångas upp vid tillsyn om tillsynsmyndigheten efterfrågar och kontrollerar rätt saker. Begränsning eller kontroll av överföringsmängder skulle kunna vara till hjälp för att förhindra ett systematiskt obehörigt förfarande. SSBF är medveten om att det finns utmaningar för verksamheterna att precisera volym/mängder, men hoppas att man kan finna sätt att överbrygga detta.

Enligt LBE ska personer med betydande inflytande (PBI) lämplighetsprövas. Dock tolkar SSBF förslaget till föreskrifter som att endast tillståndsinnehavare, föreståndare och deltagare behöver finnas med i tillståndet. PBI behöver således inte finnas med i tillståndet, vilket enligt SSBF kan göra att det blir otydligt vilka PBI som faktiskt är prövade. SSBF föreslår därför att lämplighetsprövade PBI också framgår av tillståndet.

Allmänt råd 4 §

SSBF anser att det första stycket i allmänna råd i 4 § blir otydligt

Ett tillstånd till hantering av explosiva varor som utfärdas av en kommunal myndighet kan gälla användning, förvaring eller överlåtelse

Är detta ett förtydligande av vilka tillstånd som kan ges av kommunen och att resterande underkategorier av "hantering" regleras genom tillstånd av MSB, eller pekar skrivelsen på en separering av kommunens och MSB:s befogenheter att ge tillstånd eller handlar det om olika former av hanteringstillstånd som måste ges separat och inte tillsammans? SSBF efterfrågar ett förtydligande här.

Allmänt råd 5 §

SSBF bedömer att andra och tredje stycket i allmänna råd till 5 § kan bli feltolkat som enbart allmänt råd. Texterna är i själva verket från annan föreskrift från MSB och bör inte tolkas som ett allmänt råd. SSBF föreslår att detta ändras.